

Etelä-Karjalan liitto
Kauppakatu 40 D
53100 LAPPEENRANTA

VASTAUS

Lappeenranta, 30.6.2020

sähköposti

kirjaamo@ekarjala.fi

anni.laihanen@ekarjala.fi

ASIA Vastaus Etelä-Karjalan selviytymissuunnitelmaan 2020-2021
VIITE Kysely 29.5.2020

Etelä-Karjalan kauppakamari on kauppakamarilain määrittelemä elinkeinoelämän edunvalvoja toimialueenaan Etelä-Karjalan maakunta. Kiitämme tehtävänkuvaamme olennaisesti liittyvästä vastausmahdollisuudesta.

Olemme käsitelleet suunnitelman tausta-aineistoa (tilannekuva 29.5.2020) ja kyselyä Etelä-Karjalan kauppakamarin hallituksen ja toimialavaliokuntien (matkailu, kauppa, logistiikka/teollisuus ja koulutus/osaaminen) kokouksissa. Näissä vaikuttavat luottamushenkilöt edustavat kattavan monipuolisesti eteläkarjalaisia yrityksiä niin maantieteelliseltä sijainniltaan, toimialaltaan kuin kooltaan. Kysymyksessä ovat pitkälti ns. työvoimaintensiiviset työnantajayritykset sekä merkittävimmät maakunnan vientiyritykset.

Kauppakamaritoiminnan ytimen muodostavat yritysten toimintaedellytyksiin liittyvät teemat, mutta käsittelemme myös asioita, jotka liittyvät toiminta-alueemme yleiseen taloudelliseen, sosiaaliseen ja henkiseen hyvinvointiin. Tässä vastauksessa keskitymme seikkoihin, jotka ovat maakunnan omissa käsissä ja jotka ovat osin jo nyt maakunnan strategia-asiakirjoihin kirjattuja alueemme vahvuuksia.

Kauppakamarin hallitus on kokouksessaan 19.5.2020 käsitellyt poikkeustilanteen vaikutusta hallituksen jäsenten toimialojen näkökulmasta. Tähän käsittelyyn perustuvat kirjaukset on liitetty mukaan maakuntaliiton kyselysaatteen tilannekuvaan (29.5.2020). Toimialoittain tilanne ei ole olennaisesti muuttunut hallituksen kokouksessa käsitellystä.

Vastaukset kysymyksiin (sikäli kun niillä on vastaavuutta yritystoiminnassa):

1. Millaiseksi arvioitte Etelä-Karjalan aluetalouden tilanteen kehittyvän vuodenvaihteeseen mennessä?

Arvioimme kysymystä yritysten muutaman seuraavan kuukauden liikevaihdon kehittymisen näkökulmasta.

Kauppakamariryhmä on Keskuskauppakamarin organisoimana järjestänyt poikkeustilanteen aikana kauppakamarien jäsenkunnalle osoitetun koronakyselyn sarjan (yhteensä seitsemän kyselyä) aikavälillä 17.3.2020-24.6.2020.

Etelä-Karjalan kauppakamarin jäsenkunnasta noin 60 yksittäistä yritystä on vastannut kuhunkin kyselyyn. Vastaja-profiili vastaa maakunnan yritystoimintaa toimialoiltaan ja kooltaan.

Yhtenä kysymyksenä on poikkeustilanteen vaikutus yritysten liikevaihtoon.

Seuraavien muutaman kuukauden aikana 17 % vastanneista yrityksistä kertoo liikevaihtonsa pysyvän ennallaan. Vastanneista 55 %:lla liikevaihto laskee 1-25 prosenttia, 12 %:lla laskua on 25-50 %, 5 %:lla 50-75 % ja 75 % tai enemmän 11 %:lla vastaajista. (Vastaukset 25.6.2020 kyselystä)

Hallituksen ja valiokuntien kokouksissa on myös arvioitu yritysten tilannetta vuodenvaihteeseen mennessä.

Olellaisena ja epävarmuutta lisäävänä taustakysymyksenä on, kuinka kauan poikkeustilanne jatkuu ja onko mahdollisesti tulossa seuraavia tautiaaltoja ja siitä aiheutuvia liiketoimintaan vaikuttavia sääntöjä, ohjeita ja/tai rajoituksia.

Jos uutta ja merkittävää tautiaaltoa ei tule eli tilanne normalisoituu, kauppakamarin luottamushenkilöiden arvion mukaan yritysten taloudellinen tilanne pysyy nykyhetken verrattuna ennallaan tai korkeintaan paranee hieman, joillakin toimialoilla tosin näkymä on edelleen hieman heikkenevä.

2. Mitä uusia mahdollisuuksia Etelä-Karjalan kannalta olette havainneet koronakriisin aikana?

Etätö tule viimeistään nyt vaihtoehtoiseksi työtekemuodoksi ja vähintäänkin ”hybridimalliksi” perinteisen vakituisen työtekopaikan kanssa. Sijainnilla ei siis tule olemaan yhtä suurta merkitystä kuin aikaisemmin työn suorittamisen näkökulmasta; tietyn toimialarajoituksin.

Eri toimialoilta tulee edelleen viestiä rekrytointiongelmista. Tämä yhdistettynä etätöiden lisääntymiseen pitää nähdä Etelä-Karjalan mahdollisuutena tarjota laadukas työnteke- ja asuin ympäristö, hyvin kulkuyhteyksin erityisesti pääkaupunkiseudulle.

Poikkeustilanteen alussa näytti siltä, että toimistotilojen tarve tulisi vähenemään etätöihin siirtymisen vuoksi. Nyt kehitys esimerkiksi eri puolilla Eurooppaa kertoo muuta. Työyhteisöissä joudutaan työturvallisuuden näkökulmasta ottamaan huomioon riittävä väljyys lähityöympäristössä. Näin ollen neliöitä tarvitaan jopa enemmän kuin aikaisemmin. Tämä saattaa olla mahdollisuus Etelä-Karjalalle, jos meillä on tarjota kohtuuhintaisia toimitilaratkaisuja verrattuna kalliimpiin toimintaympäristöihin.

Yritykset panostavat edelleen osaamiseen. Ydinasiana tuloksia tuottavassa onnistumisessa on yritysten ja oppilaitosten tiivis yhteistyö. Maakunnalla on pitkät ja toimivat perinteet yritys-oppilaitosyhteistyöstä. Kriisinkin aikana LUT, LAB ja Sampo ovat esimerkillisellä tavalla olleet auttamassa maakunnan yrityksiä esimerkiksi eri hankkeiden muodossa kohti uutta normaalia. Kaikkea mahdollista ei yritys-oppilaitosyhteistyössökään ole vielä koettu, joten tämä on maakunnalle edelleen selkeä mahdollisuus ja vahvuus.

3. Kuvaile Etelä-Karjalan kannalta koronakriisin kriittisimpiä negatiivisia vaikutuksia.

Kielteiset vaikutukset ovat kohdanneet eri toimialoja eri tavoin. Yhteisenä piirteenä on niiden perustuminen viranomaisohjeisiin ja -määräyksiin, joihin maakunnassa ei ole voitu vaikuttaa. Erityisen voimakkaasti vaikutus on negatiivisesti kohdistunut matkailu- ja ravintolatoimialaan sekä sellaiseen vähittäiskauppaan, jossa kohderyhmänä ovat venäläiset asiakkaat.

4. Kuvaa tärkeimmät kehittämistoimet (enintään viisi), joita Etelä-Karjalassa tulisi tehdä koronakriisistä selviytymiseksi vuosina 2020–2021? Kuvaa myös, kenen tulisi ottaa vastuu asian eteenpäinviemisestä.

Panostukset kotimaan matkailijoille suunnattuun markkinointiin sekä samalla varautuminen kansainvälisten lentoyhteyksien avautumiseen/vastuu: goSaimaa, Lakeland Experience - palvelukokonaisuus, Lappeenranta Airport Oy ja Visit Finland Oy.

Elvytyspakettiin mukaan saatavat infrahankkeet (ensisijaisesti Saimaan kanavan sulkukoon pidennys) siten, kun niitä on määritelty Etelä-Karjalan liikennestrategiassa/vastuu: Etelä-Karjalan liito

Tietoliikenneyhteydet paremmiksi sujuvat etätyöyhteydet mahdollistavalle tasolle/vastuu: aktiivinen eri toimijoiden vuoropuhelu yksityisen sektorin operaattoreiden kanssa.

Maakunnan ensiluokkaiset koronaviruksen testaa ja jäljitä -valmiudet (jotta estetään mahdolliset tulevat tautiaallot ja minimoidaan näin tautiriskiä ja samalla varmistetaan turvallinen asiointi erityisesti palvelusektorilla)/vastuu: Eksote

Panostetaan kehittämistoimina sellaisiin yrityksiin, jotka ovat ottaneet käyttöön poikkeustilanteen mukanaan tuomia uusia liiketoiminnan muotoja (pilvipalvelut, verkkokauppa jne.) ja ovat saaneet toiminnan kehittämiseen esimerkiksi BF tai ELY -rahoitusta/vastuu: Eri rahoitusviranomaiset, LUT ja LAB.

5. Mitkä ovat organisaationne keskeiset alueeseen kohdistuvat kehitystoimet (enintään viisi), joita suunnittelette toteuttavanne yksin tai yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa koronakriisistä selviytymiseksi vuosina 2020–2021?

Kauppakamari on tässä tilanteessa, kuten aikaisemminkin, monipuolisesti verkottuneena mukana hankkeissa, joissa maakunnan yritysten toimintaedellytyksiä parannetaan kertoen elinkeinoelämän tarpeita ja viestiä.

Omana kehittämistoimenpiteenä olemme panostaneet ulkomaankauppaa käyvien yritysten palvelemiseen uudistuneella sähköisellä vientiasiakirjapalvelulla, ulkomaankaupan neuvontaa lisäämällä ja perustamalla Vientijohtaja-poolin.

Suuntaamme kauppakamarin jäsenkunnalle täsmätiedotusta poikkeustilanteen vaikutuksista yritystoimintaan muiden muassa järjestämällä ajankohtaiskoulutusta.

Olemme koonneet elinkeinoelämän näkökulmasta liikennehankelistauksen (kauppakamariryhmän yhteinen), jota käytetään vuoropuhelussa maakuntaliittojen, ministeriöiden ja virastojen kanssa.

Siirtyminen etätöihin on tuonut mukanaan kysymyksiä liittyen uudistuneisiin työelämätaitoihin ja järjestämme työyhteisötaitojen ja virtuaalisen yhteistyön teemoista tilaisuuksia jäsenkunnallemme.

6. Mitkä ovat Etelä-Karjalan kehityksen kannalta tärkeimmät edunvalvontaa vaativat asiat vuosina 2020-2021?

Ks. myös vastaus kohdassa 4.

Maakunta on kansainvälinen vientiteollisuuden maakunta ja pysyy sellaisena, jos viennin toimintaedellytykset infrastruktuurin tasolla ovat riittävät.

Euroopan Unionin rahoitusinstrumenttien laaja-alainen hyödyntäminen (edellyttää aktiivista edunvalvontaa myös Euroopan Unionin komissiossa ja parlamentissa).

Valtakunnanrajan sulku aiheuttaa maakunnalle merkittäviä taloudellisia menetyksiä (lähinnä vähittäiskaupan liiketoimintaan ja henkilöstön määrään), jonka vuoksi rajamaakunnan erityispiirteitä on korostettava sopivissa edunvalvonnan yhteyksissä.

Matkailutoimialan (yksityinen ja julkinen) juhlapuheissa korostetun yhteistyön on toteuduttava myös käytännön yhteistyönä (esim. goSaimaa).

Keinot, joilla estetään työikäisen väestön väheneminen poismuuton vuoksi (esim. nuorten työllistämisen tukeminen).

7. Millaista toimintakulttuuriin tai esimerkiksi rakenteisiin liittyvää uudistumista Etelä-Karjala tarvitsee kuluvalle vuosikymmenellä?

Yhteisen tekemisen vahvistamista positiivisella tulevaisuuteen tähtävällä toiminnalla.

Tuntemattomaksi jääneen, mutta sinällään sisällöltään perustellun, #uusinajattelijat-teeman määrätietoisempi konkreettinen toteuttaminen.

Vastuullisuuden teeman kääntäminen maakunnan kansalliseksi ja kansainväliseksi kilpailueduksi myös sitä tukevan yritystoiminnan kautta (energia, ympäristö ja elämisen laatu).

Kohteliaimmin

ETELÄ-KARJALAN KAUPPAKAMARI

Mervi Sillanpää-Jaatinen
Hallituksen puheenjohtaja

Mika Peltonen
Toimitusjohtaja